

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

Boek

Kroongetuigen van het evangelie

Auteur: dr. Jakob van Bruggen

<https://www.hertog.nl/artikel/9789043522793/Kroongetuigen-van-het-evangelie/>

Inleiding

Kroongetuigen van het evangelie waren erbij toen het evangelie van Jezus Christus ons op deze aarde bereikte. Zij maakten het mee in die eerste eeuw en zij hebben het zelf ervaren. Het zijn er velen. Het evangelie is in de eerste eeuw niet onopgemerkt gebleven. Het heeft veel mensenlevens voorgoed veranderd.

Dit boekje is gewijd aan twaalf van zulke kroongetuigen. Mannen en vrouwen. Mensen die nooit een letter hebben opgeschreven, maar ook mensen van wie we nog evangeliën of brieven in bezit hebben.

Zij bevestigen komst, inhoud en geschiedenis van het evangelie.

Inhoudsopgave module

- 1). Het evangelie kwam op de aarde**
Simon, Johannes de Doper, moeder Maria
- 2). Het evangelie ging over de hemel**
Bartimeüs, Nicodemus, Maria van Betanië
- 3). Het evangelie begon in Israël**
Saulus, Barnabas, Jakobus
- 4). Het evangelie bereikte alle volken**
Dionysius, Titus, Johannes de apostel

Verdeling van de stof over vier bijeenkomsten. Verwijzingen naar een site voor de verwerking.
Extra suggesties voor literatuur

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

Belangrijk voor ons

Deze getuigen blijven met hun ervaringen belangrijk voor ons, ook al zijn ze zelf reeds lang opgenomen tot hun Heiland. De schrijver van de brief aan de Hebreëen heeft dat voor een tweede generatie als volgt onder woorden gebracht: *Nu wij door zo'n menigte geloofsgetuigen omringd zijn, moeten we vastberaden de wedstrijd lopen die voor ons ligt: laten we daarbij de blik gericht houden op Jezus, de grondlegger en voltooiër van ons geloof*".

<https://www.bijbelstudiesnt.nl/>

Bijbelstudie, persoonlijk of samen met anderen? Maak gebruik van het vrij te downloaden materiaal (tekst en audio) op de site: <https://www.bijbelstudiesnt.nl/start-kroongetuigen>.

Vier bijeenkomsten

We verdelen de stof van het boekje over vier bijeenkomsten.

Bijeenkomsten	Onderwerpen
1 ^e bijeenkomst	<p>1). Het evangelie kwam op de aarde Simon, Johannes de Doper, moeder Maria</p> <p>1). Simon Simon was een intieme volgeling van Jezus en werd na de hemelvaart de meest vooraanstaande prediker: de belangrijkste kroongetuige voor Israël op de Pinksterdag. Hij was het ook die als eerste aan een heiden het evangelie mocht brengen aan de Romeinse centurio Cornelius. Simon kan getuigen van het begin van het evangelie. Hij was er bij en kan de berichten die Cornelius bereikt hebben bevestigen (Handelingen 10).</p> <p>Wij zelf zijn geen ooggetuigen van het begin. Wij zijn zelfs geen tijdgenoten. Wij zijn dus ook niet Cornelius. Voor ons lijkt in de 21^e eeuw het begin ver weg. Net zover als het Romeinse rijk. Simon Petrus beseftte tegen het einde van zijn leven dat er nog een periode zou volgen zonder ooggetuigen en zonder tijdgenoten. Hij zag een tijd aanbreken waarin mensen het contact zouden kunnen verliezen met het begin van het evangelie. Simon Petrus realiseerde zich hoe belangrijk het is dat wij als later levende mensen het begin in onze gedachten en in ons hart kunnen bewaren.</p> <p>Wij weten door overlevering dat Marcus een soort stenografisch verslag is gaan maken van wat de kroongetuige Simon vertelde. Hij werd daar zeker toe aangemoedigd door Simon zelf. Door het op schrift te laten stellen van zijn prediking deed Simon zijn uiterste best dat wij ook later nog herinnerd konden worden aan het begin van het evangelie.</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Simon https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/simon</p>

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

	<p>2). Johannes de Doper Johannes was een enig kind van oude ouders. Van jongs af aan groeide hij op onder het beslag van een toekomstige roeping. Zijn vader had daar al over geprofeteerd bij zijn geboorte. En die profetie ging weer terug op een ontmoeting van zijn vader Zacharias met de engel Gabriël, nog voordat hij verwekt was. Van jongs af aan wist Johannes in ieder geval één ding heel zeker: hij zou 'voor de Heer uitgaan om de weg voor Hem gereed te maken'. Een eenzame taak. Geen wonder dat de woestijn zijn verblijfplaats werd. Daar wachtte hij op het signaal van God. Een boetprofeet die leefde van sprinkhanen en honig. Een boetprofeet op de startstreep. Klaar om 'zondaars tot rechtvaardigheid te brengen'.</p> <p>Het is heel verrassend dat juist deze boetprofeet de kroongetuige werd van de aankomst van het evangelie. Hij heeft op een goede dag mogen zien hoe de Geest van God op Jezus neerdaalde toen Hij gedoopt werd in de Jordaan. Vanaf dat moment wist Johannes het zeker: Jezus is de Heer die zou komen. De heraut kan Hem nu aanwijzen.</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Johannes https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/johannes-de-doper</p> <p>3). Maria De geschiedenis van Maria is eerst net zo op de achtergrond gebleven als zij zelf. Wanneer zij met Johannes aan de voet van het kruis staat, verstomt haar verhaal. Maar wanneer zij na de hemelvaart een plaats heeft in de oudste gemeente te Jeruzalem, wordt het tijd om over de grote Koning ook het beginverhaal te vertellen. Niet omdat het later zou zijn bedacht, maar omdat het er dan pas de tijd voor is. Het wordt eerst Goede Vrijdag en Pasen en Hemelvaartsdag. En pas dan keren wij in tot het Kerstfeest.</p> <p>Maria krijgt zo als laatste het woord. Al de vroege woorden over Jezus en alles wat er met Hem gebeurde in het allereerste begin heeft zij eerst in haar hart gesloten en bewaard: ze bleef er over nadenken. Later mocht zij haar hart openen voor allen die in haar Zoon leerden geloven. En wij mogen met Elisabet zeggen: "Wie ben ik dat de moeder van Mijn Heer tot mij komt?"</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Maria https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/maria</p>
2 ^e bijeenkomst	<p>2). Het evangelie ging over de hemel Bartimeüs, Nicodemus, Maria van Betanië</p> <p>4). Bartimeüs Reeds voor mensen die het ooit voor het eerst te horen kregen was het een aparte boodschap: dat het hemelrijk dichtbij zou zijn gekomen. Dat evangelie lijkt in onze eigen tijd zelfs helemaal wereldvreemd: in een modern wereldbeeld past immers geen hemel meer! Toch was dit wel de boodschap van Johannes en van Jezus:</p>

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

dat het hemelrijk nabij was. En deze prediking ging meteen gepaard met onaardse, hemelse tekenen en wonderen. De feiten versterkten de boodschap: de hemel nadert de aarde!

Voor iemand als Bartimeüs was dit zonneklaar toen de duisternis van zijn blindheid opeens door Jezus werd weggenomen. Hij kon de aarde weer zien dankzij een hemels wonder. Bartimeüs deelde deze ervaring van bevrijding met zeer velen. Jezus genas in die tijd alle zieken en bezetenen die tot Hem werden gebracht. Dat waren er niet weinig. De mensheid gaat op deze aarde gebukt onder vele lasten: lammen, oven, blinden, doofstommen, lijdens aan toevallen en psychoses.

Voor Jezus was er geen grens aan de mogelijkheden tot herstel. Wie durft er nu nog te ontkennen dat de hemel dichtbij is gekomen?

Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Bartimeüs

<https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/bartimeus>

5). Nicodemus

Niet om zijn wonderen is Jezus gekruisigd, maar om zijn onderwijs. Iemand die dat heel goed wist, is rabbi Nicodemus. Hij heeft als leraar in Israël veel aandacht gegeven aan het onderwijs van Jezus. Hij wist ook dat zijn collega-rabbijnen Jezus juist vanwege dat onderwijs wantrouwden en tenslotte vervolgden. Voor hen was zijn kruisdood niet verdrietig, maar een terechte veroordeling van een – in hun ogen – godslasterende leraar.

Het geven van onderwijs was tijdens zijn leven op aarde de kernactiviteit van onze Heiland. Genezingen verrichtte Hij als regel op verzoek, maar onderwijs gaf Hij ongevraagd en overal. In alle synagogen en later, toen grote menigten mensen Hem op de voet volgden, ook in het vrije veld. Hij werd niet genoemd naar zijn wonderen (Arts), maar naar zijn onderwijs (Rabbi, Leermeester).

Jezus is vanwege zijn onderwijs veroordeeld vanwege zijn persoonlijke pretentie. Jezus heeft het gezag van de Zoon van God. Hij kan over het hemelrijk spreken omdat Hij zelf uit de hemel is neergedaald. Hij is neergedaald om de wereld te redden. Opdat ieder die in Hem gelooft, niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft. Dit alles krijgt Nicodemus te horen (Johannes 3).

Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Nicodemus

<https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/nicodemus>

6). Maria van Betanië

In zijn onderwijs sprak Jezus in toenemende mate en steeds indringender over zijn lijden en sterven. Steeds preciezer tekende Hij de contouren daarvan. Eerst werd alleen gesproken over een lijden en sterven in Jeruzalem, door toedoen van de leiders in die stad. Maar daarna kwamen de preciseringen. Het zou gebeuren door verraad in eigen kring. En tenslotte onthulde Jezus ook dat het zou

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

	<p>gebeuren door overlevering aan de heidenen, waardoor Hij niet zou sterven door steniging, maar als een gekruisigde.</p> <p>Maria, die dit alles had gehoord, begreep daarom hoe laat het was toen Jezus zijn officiële opgang naar Jeruzalem ging maken. De leiders waren al overal naar Hem op zoek om Hem op een onbewaakt moment te arresteren. De leiders overlegden nu zelfs om haar broer Lazarus, teruggekomen uit het graf, te doden om zo het sterkste bewijs van Jezus' overmacht tot zwijgen te brengen.</p> <p>Maria begreep uit dit alles dat Jezus' begrafenis dichtbij was. Hierin is deze vrouw voor altijd uniek. Niemand wilde de lijdensaan-kondigingen van Jezus serieus nemen of begrijpen. De enige die toen werkelijk aangenomen heeft wat de Meester bewoog en wat Hij op zich nam, was een vrouw. Zij weerde zijn stervensplan niet af, maar zalfde hem al voor zijn begrafenis.</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Maria van Betanië https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/maria-van-betanie</p>
3 ^e bijeenkomst	<p>3). Het evangelie begon in Israël Saulus, Barnabas, Jakobus</p> <p>7). Saulus Saulus was er vanwege zijn toewijding aan de godsdienst van Mozes en Abraham heilig van overtuigd dat de sekte van de Nazoreeërs moest worden uitgeroeid. Zij namen het op voor Jezus, die door het sanhedrin als godslasteraar buiten de wet was geplaatst en ter dood veroordeeld. Zij maakten zich – naar zijn oprechte overtuiging – schuldig aan ontheiliging van de hoogverheven Naam van Israëls God: alsof het mogelijk zou zijn dat een mens uit Nazaret door God zou worden verheven aan zijn rechterhand. Voor hem stond het zo vast als een huis: wie Jood wil blijven, kan geen christen worden!</p> <p>Het is dan ook een wereldwonder te noemen dat deze Saulus later bekend is geworden als de meest arbeidzame apostel van het christendom, niet alleen onder de Joden maar ook onder de andere volken. Saulus werd Paulus. Hij werd door een hemels licht omstraald toen hij op weg was naar Damascus. Aan die hemelse stem kon Saulus niet ongehoorzaam zijn en vanaf dat moment verkondigde hij dat Jezus de Zoon van God is. Saulus heeft het niet zelf bedacht. Hij is niet veranderd van visie of theologie. Zijn verandering betrof zijn houding. Van trotse vervolger werd hij gehoorzame volgeling. Hij is overrompeld door de opgestane Jezus en kon niet meer anders. Daarmee is hij echter niet overgegaan tot een andere godsdienst. Het werd hem als diep gelovige Jood duidelijk gemaakt dat hij een ernstige fout maakte toen hij miskende dat Jezus Christus door de Here was gezonden.</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Saulus https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/saulus</p>

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

8). Barnabas

Toen het evangelie na Pinksteren ingang vond in Israël, zijn er in korte tijd twee wonderen gebeurd. Het eerste was dat ook heidenen in Israëls omgeving dit evangelie gingen aanvaarden en de Geest ontvingen. En het tweede was dat de Joodse christenen deze onbesneden medechristenen gingen ontvangen als volksgenoten in de Messias.

Beide wonderen waren volstrekt onvoorzien en het is moeilijk te zeggen welk van de twee het grootst was. Wel is duidelijk dat er op deze wijze veel gelovige heidenen een plaats vonden in het Israël van Messias Jezus. Het volk van Christus Jezus ging zo het nationale en besneden Joodse volk te boven.

Iemand die dit dubbelwonder van dichtbij heeft gevolgd is Barnabas. Je zou zelfs kunnen zeggen dat hij bij uitstek symbool staat voor het welkom dat christenen uit de heidenen ontvingen binnen de gemeente van de messiaanse Joden. Jammer genoeg is hij als symbool niet zo goed zichtbaar in de 21^e eeuw. Hij heeft geen geschriften nagelaten en daardoor zien wij hem slechts als een vage figuur in de schaduw van Paulus

Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Barnabas

<https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/barnabas>

9). Jakobus

Jakobus is ook een ooggetuige voor de opstanding van de Heiland. Jezus is na zijn verrijzenis afzonderlijk en persoonlijk aan zijn oudste broer verschenen. Het is dan ook geen wonder dat hij vanaf het eerste uur behoorde bij de christelijke gemeente te Jeruzalem en heeft meegemaakt hoe deze gemeente in korte tijd van tientallen uitgroeide tot duizendtallen. Allemaal Joden die nu de Messias Jezus gingen aanvaarden. En velen keken daarna Jakobus met een speciale blik aan: was hij niet met deze Jezus opgegroeid als broer?

Zo werd hij al gauw de gerespecteerde leider van de Joodschristelijke gemeente in Jeruzalem, die als oudste gemeente de moeder van de christenheid genoemd kan worden. Als voorganger van de gemeente in Jeruzalem en als oriëntatiepunt voor alle christenen onder de volken heeft Jakobus zich ingespannen voor het evangelie in Israël.

Twee dingen stonden daarbij voor hem vast.

- 1). Jezus de Gekruisigde en Opgestane is de Messias voor Israël. Hij noemt de broer van zijn jeugd nu de 'Heer der heerlijkheid'.
- 2). Wanneer heidenen in Hem gaan geloven en zich bekeren tot Israëls God, zijn ze door dat geloof broeders voor Israël geworden. Het is juist dat tweede punt dat de niet-christelijke Joden zijn gaan aangrijpen om de gemeente in Jeruzalem te wantrouwen en te vervolgen.

Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Jakobus

<https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/jakobus>

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

4^e bijeenkomst

4). Het evangelie bereikte alle volken Dionysius, Titus, Johannes de apostel

10). Dionysius

We kunnen het niet aan hemzelf vragen en toch weten we het. Een tijdgenoot van Dionysius en een reisgenoot van Paulus, de arts Lucas, heeft van het gebeuren op de Areopagus een verslag gemaakt. Hij neemt het op in zijn tweede boek over het evangelie (Handelingen 17). Hij schreef die boeken voor een hogere bestuursambtenaar, die net als Dionysius tot geloof in de Messias van Israël was gekomen (Teofilus).

Lucas was niet zelf aanwezig bij de rede op de Areopagus. Maar later is hij als begeleider van Paulus nog wel nabij of in Athene gekomen en het is aannemelijk dat hij als onderzoeker van alles wat gebeurd was, toen ook een gesprek heeft gevoerd met broeder Dionysius en enkele anderen die hij met name noemt aan het slot van zijn verslag.

Wat Lucas opschreef, kan gelden als het getuigenis van (onder andere) Dionysius.

Dionysius heeft op de Areopagus gemerkt dat het evangelie niet spoort met de overtuigingen van de mensheid in Athene. Het sluit niet aan bij de filosofie. En het sluit niet aan bij de waarden van de mensheid. Het sluit ook niet aan bij het antieke of moderne evolutiegeloof. Het sluit niet aan bij wat wij hebben bedacht en gevonden, maar het sluit aan bij Gods eigen begin met ons.

Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Dionysius

<https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/dionysius>

11). Titus

Titus was van Griekse afkomst. Hij was een heiden, een onbesnedene. Voor heidenen zoals hij was er geen toegang tot de tempel te Jeruzalem. Hij zou het met de dood hebben moeten bekopen wanneer hij het ooit gewaagd zou hebben om die tempel binnen te gaan vanaf de voorhof van de heidenen.

Kennelijk heeft deze Titus ergens het evangelie gehoord dat uit Jeruzalem de wereld binnenkwam. Zijn hart is daarvoor geopend. En zo ontmoeten we hem wanneer hij – als niet-Jood – inmiddels al een naaste en betrouwbare medewerker is geworden van (de Jood) Paulus. Titus was als Griekse medewerker van de apostel in de gelegenheid om van heel dichtbij de nieuwe werkelijkheid van Messias Jezus te ervaren. Hij heeft het zelf meegemaakt hoe onbesneden heidenen dankzij hun geloof in deze Messias van Israël aanvaard werden door de christelijke Joden.

Titus heeft ook zelf op zijn beurt een actief aandeel mogen hebben in het onderwijzen van pas bekeerde heidenen. Gelukkig weten we hoe hij dat zal hebben gedaan. We zijn namelijk nog in het bezit van

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

	<p>zijn instructiebrief, die hij als medewerker van Paulus kreeg nagestuurd op Kreta. Wat moest het profiel zijn van het christendom op Kreta en elders? Titus weet het uit de brief die Paulus aan hem schreef.</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Titus https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/titus</p> <p>12). Johannes, de apostel Johannes, de apostel, is de laatste kroongetuige. Hij overleefde alle andere. Hij mocht zo lang leven dat hij alles meemaakte in de eerste eeuw. Wij kunnen ook zeggen: hij moest zo lang leven, dat hij tenslotte eenzaam achterbleef aan het einde van die eeuw, als balling op Patmos. Hij heeft alles meegemaakt.</p> <p>Toch leefde deze kroongetuige niet voor niets zo lang. Dat werd pas aan het einde duidelijk. Op aarde leken toen veel lijnen dood te lopen. Jeruzalem en de tempel waren inmiddels verwoest en de moedergemeente uit Jeruzalem was kleiner geworden en verbleef in ballingschap. De nieuwe gestichte gemeenten raakten verward in allerlei vormen van aanvechting.</p> <p>Op een zondag – herinnering aan de opstanding – kreeg Johannes op Patmos in een visioen zijn meester te zien in zijn volle en verblindende hemelse glorie. En toen bleek waarom deze kroongetuige tot het laatst gespaard is. Hij mag toekomstvisioenen zien die licht werpen over de hele geschiedenis die nog zal volgen tot aan de komst van het nabije hemelrijk op aarde.</p> <p>Bijbelstudie, verwerking, vragenrubriek, bijlagen over Johannes, de apostel https://www.bijbelstudiesnt.nl/bijbelstudies/johannes-2</p>
--	---

Verdere literatuur

1). Ik zocht Allah en vond Jezus

Diverse hoofdstukken over Paulus en de apostel Johannes en hun betekenis

Auteur: Nabeel Qureshi

<https://www.sdok.nl/verhalen-nieuws/boekrecensie-ik-zocht-allah-en-vond-jezus>

2). Paulus and the faithfulness of God

Auteur: NT Wright

<https://www.mklaassen.net/boekbesprekingen/imponerende-weergave-van-paulus-theologie/>

3). Overstag – het evangelie volgens Petrus

Auteur: ds. Tim Vreugdenhil

<https://clcnederland.com/product/overstag-t-vreugdenhil-9789051943351>

Module 'kroongetuigen van het evangelie'

4). Onbevreesd – het verhaal van Maria

Auteur: Francine Rivers

<https://www.tweedehandschristelijkeboeken.nl/winkel/romans/onbevreesd-het-verhaal-van-maria-francine-rivers-2e-druk/>

5). Ontmoetingen met Jezus

In dit boek schetst Tim Keller o.a. de ontmoetingen van Jezus met Maria en Nicodemus

Auteur: Tim Keller

<https://www.bol.com/nl/p/ontmoetingen-met-jezus/9200000038381892/>

6). Apostelen – dragers van een spraakmakend evangelie

Auteurs: dr. P.H.R. van Houwelingen (redactie)

<https://www.managementboek.nl/boek/9789043518338/apostelen-p-h-r-van-houwelingen>